

Barselpsykose

Store livshendelser som det å føde et barn, kan hos noen utløse en bipolar lidelse (tidligere kalt manisk-depressiv lidelse), som ofte begynner som en barselpsykose. Å rammes av en barselpsykose er heldigvis svært sjeldent (kun 1-2 per 1000 fødende). Det er en akutt psykotisk reaksjon som vanligvis kommer like etter eller i løpet av de første ukene etter fødselen.

Vanligvis oppstår symptomene plutselig og er svært påfallende. En barselpsykose er en alvorlig og potensielt livstruende tilstand som setter både mor og barn i fare.

Symptomer kan være:

- Ekstreme plutselige humørsvingninger, fra svært godt til svært dårlig humør
- Aggressiv eller voldelig atferd
- Svært urolig tilstand
- Vrangforestillinger eller helt urimelige tanker, som også kan gjelde barnet
- Hallusinasjoner og sansebedrag, for eksempel at man lukter, hører eller ser ting som ikke er til stede
- Paranoide eller merkelige meninger om barnet som ikke forsvinner selv om andre prøver å snakke kvinnen til fornuft
- Svært positiv eller urealistisk oppfatning av egne evner som mor
- Reagerer på barnet på en merkelig eller upassende måte
- Snakker rotete og uten mening
-

Mange andre kvinner og menn har kommet seg gjennom en slik opplevelse og er blitt glade og fornøyde foreldre. Du er ikke alene, og du trenger ikke å gå gjennom dette alene.

Det er viktig å fange opp barselpsykose så tidlig som mulig.

Kvinner med barselpsykose må nesten alltid innlegges for utredning og behandling av psykiater eller psykologspesialister. Etter den første behandlingsperioden, trenger kvinnen fortsatt mye hjelp og støtte i hele tilfriskningsprosessen. Heldigvis blir kvinner med fødselspsykose vanligvis helt friske igjen med tid og god behandling.

Hvis du er bekymret for hva som skjer med deg, kan du:

- Betro deg til partner, et familiemedlem eller en pålitelig venn
- Fortelle legen din eller en annen helsearbeider om dine opplevelser
- Ringe hjelpetelefonen til Mental helse (116 123) for å prate om tanker og følelser, og få vite om mulighetene for hjelp

Hvis du er bekymret for en av dine nærmeste, kan du:

- Spørre forsiktig om vedkommende er i stand eller villig til å dele sine opplevelser med deg
- Forsikre vedkommende om at hun/han ikke er alene, og om at det finnes noe man kan gjøre for å få hjelp
- Foreslå en prat med en lege, annen helsearbeider eller Landsforeningen 1001 dager
- Ringe Mental helses hjelpetelefon (116 123) for å få veiledning om hvordan du best kan støtte vedkommende
- Kontakt legevakten eller ring 113 dersom liv eller helse står i fare.

Referanse:

Payne J. Postpartum psychosis: Epidemiology, pathogenesis, clinical manifestations, course, assessment, and diagnosis.

<https://www.uptodate.com/contents/postpartum-psychosis-epidemiology-pathogenesis-clinical-manifestations-course-assessment-and-diagn...> (26.01.2219)